

1. Vypočítejte plošný integrál I. druhu $\int_S (2x + \frac{4}{3}y + z) dS$ na ploše, kterou je část roviny $\frac{x}{2} + \frac{y}{3} + \frac{z}{4} = 1$ v I. oktantu.

Plošný integrál převedme na dvojný integrál pomocí vztahu:

$$\int_S F(x, y) dS = \iint_{M_{xy}} F(x, y, f(x, y)) \cdot \sqrt{1 + f_x'^2 + f_y'^2} dx dy,$$

kde M_{xy} je průmět plochy S do roviny xy . Analogický vztah obdržíme, pokud promítneme plochu S do jiné souřadné roviny.

Najdeme tedy nejdříve průmět plochy do roviny xy . Průmětem je trojúhelník ohraničený přímkou $x = 0$, $y = 0$ a $\frac{x}{2} + \frac{y}{3} = 1$. Meze této oblasti jsou $0 \leq x \leq 2$ a $0 \leq y \leq \frac{6-3x}{2}$, dále budeme potřebovat parciální derivace roviny v explicitním tvaru, tedy $f(x, y) = \frac{12-6x-4y}{3}$, derivací získáme $f_x'(x, y) = -2$ a $f_y'(x, y) = -\frac{4}{3}$.

$$\begin{aligned} \int_S \left(2x + \frac{4}{3}y + z\right) dS &= \iint_{M_{xy}} \left(2x + \frac{4}{3}y + \frac{12-6x-4y}{3}\right) \cdot \sqrt{1 + (-2)^2 + \left(-\frac{4}{3}\right)^2} dx dy = \\ &= \int_0^2 dx \int_0^{\frac{6-3x}{2}} \left(2x + \frac{4}{3}y + \frac{12-6x-4y}{3}\right) \sqrt{5 + \frac{16}{9}} dy = \\ &= \int_0^2 dx \int_0^{\frac{6-3x}{2}} \frac{6x + 4y + 12 - 6x - 4y}{3} \sqrt{\frac{61}{9}} dy = \int_0^2 dx \int_0^{\frac{6-3x}{2}} \frac{12}{3} \sqrt{\frac{61}{9}} dy = \\ &= 4 \frac{\sqrt{61}}{3} \int_0^2 dx \int_0^{\frac{6-3x}{2}} dy = 4 \frac{\sqrt{61}}{3} \int_0^2 \left[y\right]_0^{\frac{6-3x}{2}} dx = 4 \frac{\sqrt{61}}{3} \int_0^2 \frac{6-3x}{2} dx \\ &= 2 \frac{\sqrt{61}}{3} \left[6x - \frac{3x^2}{2}\right]_0^2 = 2 \frac{\sqrt{61}}{3} (12 - 6) = 4 \frac{\sqrt{61}}{3} \end{aligned}$$

2. Vypočítejte plošný integrál I. druhu $\int_S x \cdot y \cdot z dS$ na ploše, kterou je část roviny $x + y + z = 1$ v I. oktantu.

Budeme potřebovat průmět plochy S do roviny např. xy . Dostaneme trojúhelník ohraničený přímkami $x = 0$, $y = 0$ a $x + y = 1$, meze takové oblasti jsou $0 \leq x \leq 1$, $0 \leq y \leq 1 - x$. Dále budeme potřebovat parciální derivace roviny v explicitním tvaru, tedy $f(x, y) = 1 - x - y$, derivací získáme $f_x'(x, y) = -1$ a $f_y'(x, y) = -1$.

$$\begin{aligned} \int_S (x \cdot y \cdot z) dS &= \iint_{M_{xy}} x \cdot y \cdot (1 - x - y) \cdot \sqrt{1 + (-1)^2 + (-1)^2} dx dy = \\ &= \int_0^1 dx \int_0^{1-x} x \cdot y \cdot (1 - x - y) \sqrt{1 + (-1)^2 + (-1)^2} dy = \\ &= \sqrt{3} \int_0^1 dx \int_0^{1-x} xy - x^2y - xy^2 dy = \sqrt{3} \int_0^1 \left[x \frac{y^2}{2} - x^2 \frac{y^2}{2} - x \frac{y^3}{3}\right]_0^{1-x} dx = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \sqrt{3} \int_0^1 x \frac{(1-x)^2}{2} - x^2 \frac{(1-x)^2}{2} - x \frac{(1-x)^3}{3} dx = \\
&= \frac{\sqrt{3}}{6} \int_0^1 x(1-2x+x^2) - 3x^2(1-2x+x^2) - 2x(1-3x+3x^2-x^3) dx = \\
&= \frac{\sqrt{3}}{6} \int_0^1 x - 3x^2 + 3x^3 - x^4 dx = \frac{\sqrt{3}}{6} \left[\frac{x^2}{2} - \frac{3x^3}{3} + \frac{3x^4}{4} - \frac{x^5}{5} \right]_0^1 = \\
&= \frac{\sqrt{3}}{6} \left(\frac{6}{120} \right) = \frac{\sqrt{3}}{120}
\end{aligned}$$

3. Vypočítejte plošný integrál I. druhu $\int_S x^2 + y^2 dS$ na ploše, kterou je eliptický paraboloid $z = 1 - x^2 - y^2$ a platí, že $z \leq 0$.

Budeme potřebovat průmět plochy S do roviny např. xy . Dostaneme kružnici $x^2 + y^2 = 1$, kterou vyjádříme pomocí polárních souřadnic a dostaneme meze $0 \leq \rho \leq 1, 0 \leq \varphi \leq 2\pi$, nezapomeneme na jakobián transformace do polárních souřadnic ρ . Dále budeme potřebovat parciální derivace roviny v explicitním tvaru, tedy $f(x, y) = 1 - x^2 - y^2$, derivací získáme $f'_x(x, y) = -2x$ a $f'_y(x, y) = -2y$.

$$\int_S (x^2 + y^2) dS = \iint_{M_{xy}} (x^2 + y^2) \cdot \sqrt{1 + (-2x)^2 + (-2y)^2} dx dy =$$

Integrál přetransformujeme do polárních souřadnic:

$$\begin{aligned}
&= \int_0^{2\pi} d\varphi \int_0^1 \left[(\rho \cos \varphi)^2 + (\rho \sin \varphi)^2 \right] \sqrt{1 + (-2\rho \cos \varphi)^2 + (-2\rho \sin \varphi)^2} \rho d\rho = \\
&= \int_0^{2\pi} d\varphi \int_0^1 \rho^3 \sqrt{1 + 4\rho^2} d\rho = \left[\begin{array}{l} 1 + 4\rho^2 = t \\ 8\rho d\rho = dt \\ \rho d\rho = \frac{dt}{8} \end{array} \right]
\end{aligned}$$